

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М.І. ПИРОГОВА**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова методичної ради стоматологічного
факультету

Протокол засідання

№ 8 від «26» 03 2025 р.

Сергій ШУВАЛОВ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова екзаменаційної
комісії №4

«27» 03 2025 р.

Марія ШІНКАРУК-ДИКОВИЦЬКА

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

**№10 СТАНДАРТИЗОВАНИЙ ПАЦІЄНТ У КЛІНІЦІ СТОМАТОЛОГІЇ
ДИТЯЧОГО ВІКУ ОСП(К)І**

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

Стоматологія

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Стоматологія»

ФАКУЛЬТЕТ

Стоматологічний факультет

Вінниця - 2025

ДОДАТКИ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ

1. Інструкція роботи студентів на станції (додаток 1)
2. Перелік практичних навичок на станції (додаток 2)
3. Алгоритми виконання практичних навичок (додаток 3)
4. Зразок завдання (додаток 4)
5. Нормативні документи (додаток 5)

Додаток 1

ІНСТРУКЦІЯ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА СТАНЦІЇ №10 «Стандартизований пацієнт у клініці стоматології дитячого віку»

Здобувач вищої освіти (ВО) на станції з стандартизованим пацієнтом повинен:

- Привітатись, представитись, познайомитись із пацієнтом/його представниками.
- Встановити контакт із дитиною, задати відкриті запитання.
- Зібрати цілеспрямований анамнез - опитати скарги, провести деталізацію скарг, з чим пов'язує виникнення, як довго триває і т.д.
- Провести об'єктивне обстеження. Перед проведенням об'єктивного обстеження пацієнту потрібно пояснити мету процедури, провести обробку рук, запитати дозволу;
- Провести діалог із пацієнтом про можливий діагноз/стан та диференційний діагноз пояснити думку щодо можливого діагнозу, надати інформацію/роз'яснення щодо диференційного діагнозу.
- Призначити план обстеження пацієнта та оцінити результати отриманих даних.
- Сформулювати остаточний діагноз.
- Визначити тактику та лікування пацієнта.
- Дочекатись сигналу про закінчення часу перебування на станції, покинути станцію та перейти на наступну.

ОЦІНЮЮТЬСЯ НАСТУПНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ: комунікація; скарги, анамнез; об'єктивне обстеження; діагностика; тактика і лікування; профілактика; етнічні аспекти.

Тривалість проходження станції 8 хв.

Здобувачу ВО на станції заборонено:

- спілкуватись з екзаменатором,
- використовувати навчальні та допоміжні матеріали,
- користуватися гаджетами,
- передавати, копіювати, та розповсюджувати будь-яку інформацію, яка стосується іспиту і не є загальнодоступною.

Примітка. При порушенні вище зазначених норм здобувачем ВО складання ним іспиту припиняється, оцінка за складання іспиту виставляється «не склав» (порушення правил академічної доброчесності).

МАТИ ІЗ СОБОЮ рукавички.

Додаток 2

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК НА СТАНЦІЇ

№	Діагноз	Скарги, об'єктивно	Діагностика	Лікування, профілактика
1	Гострий початковий карієс	Крейдоподібні плями в пришийковій ділянці	Вітальне зафарбовування	Ремінералізуюча терапія, глибоке фторування

2	Хронічний кандидозний стоматит	Наліт світло-сірого кольору, щільний, не знімається	Бактеріологічне, цитологічне дослідження	Загальна та місцева протигрибкова терапія, санація порожнини рота
3	Хронічний рецидивуючий герпетичний стоматит	4-5 пухирців з серозним вмістом, хворів рік назад	ПЛР, імуноферментний аналіз, цитологічне дослідження	Місцеве та загальне лікування, імуностимулятори, десенсибілізуюча терапія, дезінтоксикаційна терапія.
4	Хронічний гіпертрофічний пульпіт	Біль під час їжі, порожнина виповнена тканиною червоного кольору	ЕОД, зондування, рентгенографія	Знеболення, хірургічні методи лікування, ендодонтичне лікування
5	Загострення хронічного періодонтиту	Біль посилюється при накушуванні, відчуття зуба, що виріс, зуб сірого кольору,	Перкусія, пальпація в ділянці верхівок зуба, ЕОД, рентгенографія	Ендодонтичне лікування, НПЗЗ
6	Псевдопаротит Герценберга	Пухлиноподібне слабкоболісне новоутворення в лівій привушній ділянці	Біопсія з подальшим гістологічним дослідженням	Розкриття абсцесу, дренивання рани, антибіотикотерапія, фонофорез гідрокортизону, електрофорез
7	Фолікулярна кіста 46 зуба.	Припухлість в ділянці кута нижньої щелепи	Рентгенологічне дослідження	Цистектомія
8	Гострий гнійний періостит	Припухлість в ділянці верхньої губи	Рентгенологічне дослідження, пальпація	Розтин підокісного абсцесу, дренивання рани, збереження причинного зуба
9	Загострення хронічного паренхіматозного паротиту	Припухлість в навколоушно-жувальній ділянці	Пальпація, УЗД, лабораторні методи дослідження	НПЗЗ, антибіотикотерапія, ферментотерапія
10	Папілома	Новоутворення на верхній губі, розростання на ніжці	Біопсія	Видалення новоутворення

11	Мезіальний травмуючий прикус	Зворотне різцеве перекриття, сагітальна щілина 3 мм, травмування оральної частини	Ортопантомограма КТ	Розширення верхньої щелепи по трансверзалі
12	Піднебінне положення зуба	Косметичний дефект, оральне розташування верхнього різця	Ортопантомографія, телерентгенографія, діагностичні моделі	Застосування знімних ортодонтичних конструкцій
13	Дистальний прикус, II клас за Енглема I підклас	Затруднене відкушування їжі, піднебіння готичне	Ортопантомографія, телерентгенографія, виміри діагностичних гіпсових моделей.	Апаратний метод лікування, міогімнастика, усунення шкідливих звичок
14	Перехрестний прикус	Згладженості нижньої його третини, зміщення середньої лінії підборіддя	Ортопантомографія, телерентгенографія, виміри діагностичних гіпсових моделей.	Застосування знімних ортодонтичних функціонально направляючих апаратів
15	Нейтральний прикус, скупченість зубів	Естетичне порушення, тісне положення різців	Ортопантомографія, телерентгенографія, виміри діагностичних гіпсових моделей, побудування діаграми Хаулея Герберта Гербста, функціональні проби.	Апаратний метод лікування, міогімнастика, усунення шкідливих звичок

Додаток 3

АЛГОРИТМИ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

Здобувач ВО на станції з стандартизованим пацієнтом повинен:

- Привітатись, представитись, познайомитись із пацієнтом/його представниками.
- Встановити контакт із дитиною, задати відкриті запитання.
- Зібрати цілеспрямований анамнез - опитати скарги, провести деталізацію скарг, з чим пов'язує виникнення, як довго триває і т.д.
- Провести об'єктивне обстеження. Перед проведенням об'єктивного обстеження пацієнту потрібно пояснити мету процедури, провести обробку рук, запитати дозволу;
- Провести діалог із пацієнтом про можливий діагноз/стан та диференційний діагноз пояснити думку щодо можливого діагнозу, надати інформацію/роз'яснення щодо диференційного діагнозу.
- Призначити план обстеження пацієнта та оцінити результати отриманих даних.
- Сформулювати остаточний діагноз.
- Визначити тактику та лікування пацієнта.

- Дочекатись сигналу про закінчення часу перебування на станції, покинути станцію та перейти на наступну.

Додаток 4

ЗРАЗОК ЗАВДАНЬ

СТАНЦІЯ 10 «Стандартизований пацієнт у клініці стоматології дитячого віку»

Завдання 11. Пацієнт 10 років. Скарги на косметичний недолік. При зовнішньому огляді нижня третина обличчя зменшена, підборіддя просунуте вперед, верхня губа вкорочена, носогубні складки різко виражені, кути рота опущені, кут нижньої щелепи розвернутий. При змиканні зубів визначається зворотнє різцеве перекриття з наявністю сагітальної щілини 3 мм, ріжучі краї верхніх різців травмують слизову оболонку оральної частини альвеолярного паростка нижньої щелепи. У бокових ділянках визначається контракт різноименних зубів, а щічний медіальний бугор 6/6 контактує з дистальним бугром 6/6.

№	Схема відповідь включає
1.	Сформулюйте діагноз?
2.	Назвіть додаткові методи обстеження?
3	Які ймовірні причини виникнення даної аномалії?
4	Який план лікування?
5.	Прогноз лікування?

КОНТРОЛЬНИЙ ЛИСТ ОЦІНЮВАННЯ СТАНЦІЇ ОСП(К)І

№ з/п	Практичні навички	Кількість балів за навичку	Кількість балів здобувача
1	Комунікація	1,5	
	(привітання, представлення, початок та закінчення спілкування)		
2	Скарги, анамнез.	0,75	
	Мезіальний прикус/прогенія	0,75	
	Мезіальний травмуючий прикус	0,5	
3	Об'єктивне обстеження	1,5	
	Огляд, пальпація, зондування, шкідливі звички, спадковість	1,5	
	Шкідливі звички, спадковість	1,2	
	Спадковість	0,9	
4	Діагностика.	1,5	
	Ортопантомограма, КТ , ТРГ	1,5	
	КТ , ТРГ	1,2	
	Ортопантомограма	0,9	
5	Тактика і лікування.	0,3	
	Розширення верхньої щелепи по трансверзалі	0,15	
	Використання незнімної ортодонтичної апаратури	0,15	
6	Профілактика. Прогноз лікування?	0,15	

	Благоприємний при умові скелетного розширення ВЩ		
	Обов'язкове видалення зубів мудрості для уникнення рецидиву	0,15	
7	Етичні аспекти	0,3	
	Максимальна кількість балів за станцію	6,0	
	Сума балів, яку набрав студент		

Додаток 5
НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ (лише за останні 5 років)
на підставі яких створені клінічні кейси.

1. Порядок атестації здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 р. № 497;
2. Постанова Кабінету Міністрів України № 269 від 28.03.2023 року «Про внесення змін до Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань «22 Охорона здоров'я»»
3. Порядок, умови та строки розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів, затвердженого наказом МОЗ України від 19.02.2019 р. №419 із змінами, внесеними згідно з наказом МОЗ України №900 від 24.05.2024 р.;
4. Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальність 221 Стоматологія.
5. Положення про організацію освітнього процесу Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова від 28.06.2024.
6. Положення про організацію, порядок проведення та оцінювання об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» зі спеціальностей 222 «Медицина», 228 «Педіатрія», 221 «Стоматологія» та 227 «Терапія та реабілітація» у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова.
7. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології. Хоменко Л.О. Книга Плюс., 2021 р., 310 с.
8. Pharmacotherapy in Dentistry / V.M. Bobyriov, T.A. Petrova, G.Yu. Ostrovska, M.M. Ryabushko, A.A. Kapustianska. Vinnitsia, Nova Knyha, 2020, 376 p.
9. Pediatric dentistry / ed. by N. Kotsanos, H. Sarnat, K. Park. Cham : Springer International Publishing, 2022.
10. Stomatology in 2 books. Rozhko M.M.-2020.-792 p.
11. Кеннет М. Харгривз, Луис Г. Берман – Ендодонтія. Підручник. – 2022р. – 1040с.
12. Ашраф Ф. Фуад, Махмуд Торабінеджад, Шахрох Шабаханг – Ендодонтія: Принципи і практика. Підручник. – 2020р. – 496с.
13. Профілактика стоматологічних захворювань, Каськова Л.Ф. , Амосова Л.І., Кулай О.О., видавництво- Магнолія, 2022р.
14. Фармакотерапія в стоматології. Бобирьов В.М., Петрова Т. А., Островська Г.Ю. Нова книга, -2020р., 376 с.
15. Профілактика стоматологічних захворювань, Навчальний посібник, Смоляр Н.І., Гуменюк О.М., видавництво - Магнолія, 2021р.
16. Operative Dentistry. Endodontics: textbook: in 2 vol. Vol.1 / M. Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et.al.; edited by A.V. Borisenko. – 2ed edition. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. -384p.
17. Кеннет Ітон, Філіп Овер. Практична пародонтологія: пер.2-го анг. вид. / Кеннет Ітон, Філіп Овер; наук. ред. Анатолій Борисенко. – К. ВСВ «Медицина», 2023. – Х, 325с.
18. Клінічна пародонтологія та імплантологія за Ньюманом і Карамзою: 14-видання: в 2-х томах/ Макл Г.Ньюман, Перрі Р.Клоккевольд, Сатіш Елангован та ін. /наук. ред. Анатолій Борисенко. – К. ВСВ «Медицина», 2024. – Х, 1280с.

19. Обстеження дітей із хірургічними захворюваннями щелепно-лицевої ділянки. Практичний посібник. Яковенко Л. Книга Плюс. 2022 р., 164 с.
20. Клінічна пародонтологія та імплантологія за Ньюманом і Карранзою: 14-е видання: в 2-х томах / Майкл Г. Ньюман, Перрі Р. Клоккевольд, Сатіш Елангован та інші. «Медицина», 2025 р., 1543 с.
21. Харьков Л.В., Яковенко Л.М., Чехова І.І. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку: підручник (ВНЗ III-IV р.а.). 2-ге видання, довшене. «Медицина», 2022 р., 496 с.
22. Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery: textbook / L.V. Kharkov, L.M. Yakovenko, N.V. Kiselyova. -2nd edition. -2020. 104 p.
23. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку: підручник / Л.М. Яковенко, В.Г. Черкасов, І.І. Чехова та ін. — 2-е видання.-2022.-496с. : іл.
24. Щелепно-лицева хірургія: підручник / О.О. Тимофєєв. — 3-є видання.-2022.-792с. : іл.
25. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія .-Том 1.-О.О. Тимофєєв.-2024.-348с. : іл.
26. Гутор Н. С. Практичні навички з хірургічної стоматології : посібник / Н. С. Гутор ;Укр. центр наук. мед. інформації та патент.-ліценз. роботи МОЗ України. – Тернопіль :Укрмедкн., 2024. – 236 с. : іл.
27. Acute and Chronic Maxillofacial Lymphadenitis in Children (Гострий та хронічний щелепно-лицевий лімфаденіт у дітей). Ткаченко П.І., Білоконь С.О., Лохматова Н.М. Магнолія., 2022 р., 124 с.
28. Малик С.В. Хірургія для стоматологічних факультетів. -Нова книга.-2020. -440 с.
29. Якимець А.В., Скрипник І.І., Лепорський Д.В. Цифрові та клінічні протоколи використання ортодонтичних елайнерів. PublishPro, Київ. 2022 р.
30. Fastovets, O. O., & Sergienko, O. I. (2023). Результати клініко-функціонального дослідження хворих із частковими дефектами зубних рядів, ускладнених зубощелепними деформаціями, що потребують ортодонтичного лікування на етапі підготовки до зубного протезування [Results of clinical and functional study of patients with partial defects of dental arches complicated by dentofacial deformities requiring orthodontic treatment in the preparation for dental prosthetics]. Вісник стоматології – Bulletin of Dentistry, 122(1), 153-159.
31. Maes, M. (2022). Precision nomothetic medicine in depression research: a new depression model, and new endophenotype classes and pathway phenotypes, and a digital self. Journal of personalized medicine, 12(3), 403.
32. Petrenko, O. M. (2021). Роль сучасних методів образної діагностики у визначенні функціональних порушень жувально-мімічної системи при дистальному прикусі у дітей [The Role of Modern Imaging Diagnostic Methods in Determining Functional Disorders of the Masticatory-Mimetic System in Children with Distal Bite]. Рентгенологія та радіологія – Radiology and Radiography, 4(2), 112-120.
33. Yarova, S. P., Turchenko, S. O., Yarov, Yu. Iu., & Komlev, A. A. (2023). Статична та динамічна оклюзія: колективна монографія [Static and dynamic occlusion: collective monograph]. Publishing house “European Scientific Platform”.
34. Temporary Anchorage Devices in Clinical Orthodontics (2020) by Jae Hyun Park (Editor) 756.